389L0655

30.12.89 *EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING* Nr L 393/13

RÅDETS DIREKTIV

av den 30 november 1989

om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av arbetsutrustning i arbetet (andra särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

(89/655/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 118a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag([1]), som framlagts efter samråd med Rådgivande kommittén för arbetarskydds frågor,

i samarbete med Europaparlamentet([2]),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande([3]), och

med beaktande av följande:

Enligt artikel 118a i fördraget skall rådet genom direktiv fastställa minimikrav för att främja förbättringar, i synnerhet på arbetsmiljöns område för att garantera en högre skyddsnivå för arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

Enligt samma artikel får sådana direktiv inte medföra administrativa, ekonomiska och rättsliga hinder av sådan art att de motverkar bildande och utveckling av små och medelstora företag.

Kommissionens meddelande om dess program för arbetarskyddsfrågor([4]) förutsätter att direktiv antas för användningen av arbetsutrustning i arbetet.

Rådet uppmärksammade i sin resolution av den 21 december 1987 om arbetarskyddsfrågor([5]) att kommissionen avsåg att inom en nära framtid föreslå rådet minimikrav om organisationen av verksamheten för säkerhet och hälsa i arbetet.

En förutsättning för att arbetstagarnas hälsa och säkerhet skall kunna tryggas är att de minimikrav efterlevs, som utformats för att garantera en högre skyddsnivå för säkerhet och hälsa vid användning av arbetsutrustning.

Detta direktiv är ett särdirektiv enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet([6]). Bestämmelserna i det direktivet skall därför tillämpas fullt ut i frågor, som gäller arbetstagarnas användning av arbetsutrustning i arbetet, utan att det hindrar strängare och/eller mer specificerade bestämmelser i detta särdirektiv.

Detta direktiv är ett led i arbetet med att praktiskt förverkliga den inre marknadens sociala dimension.

Medlemsstaterna är i enlighet med direktiv 83/189/EEG([7]) skyldiga att underrätta kommissionen om varje förslag till tekniska föreskrifter för maskiner, apparater och installationer.

Kommissionen skall enligt beslut 74/325/EEG([8]) i dess lydelse enligt anslutningsakten 1985 höra Rådgivande kommittén för arbetarskyddsfrågor, när förslag inom detta område utarbetas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVSNITT I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv, som är det andra särdirektivet enligt definitionen i artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG, fastställer minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av arbetsutrustning i arbetet enligt definitionen i artikel 2.

2. Bestämmelserna i direktiv 89/391/EEG skall tillämpas fullt ut inom hela det område som avses i punkt 1, utan att hindra tillämpningen av de strängare och/eller mer specifika bestämmelser som finns i detta direktiv.

([1]) EGT nr C 114, 30.4.1988, s. 3.
EGT nr C 106, 26.4.1989, s. 13 och
EGT nr C 287, 15.11.1989, s. 12.
([2]) EGT nr C 326, 19.12.1988, s. 132 och
EGT nr C 256, 9.10.1989, s. 65.
([3]) EGT nr C 318, 12.12.1988, s. 26.
([4]) EGT nr C 28, 3.2.1988, s. 3.
([5]) EGT nr C 28, 3.2.1988, s. 1.
([6]) EGT nr L 183, 29.6.1989, s. 1.
([7]) EGT nr L 109, 26.4.1983, s. 8.
([8]) EGT nr L 185, 9.7.1974, s. 15.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *Arbetsutrustning:* varje maskin, apparat, verktyg eller installation, som används i arbetet.

b) *Användning av arbetsutrustning:* varje aktivitet som medför utnyttjande av arbetsutrustning, såsom start och stopp, användning, transport, reparation, ändring, service och underhåll, till vilket bl.a. rengöring räknas.

c) *Riskområde:* varje område inom arbetsutrustningen eller i dess omgivning, där en utsatt arbetare löper risk för sin säkerhet och hälsa.

d) *Utsatt arbetare:* varje arbetstagare som helt eller delvis befinner sig inom ett riskområde.

e) *Operatör:* den eller de arbetstagare som har till uppgift att använda arbetsutrustningen.

AVSNITT II

ARBETSGIVARNAS SKYLDIGHETER

Artikel 3

Allmänna skyldigheter

1. Arbetsgivaren skall vidta de åtgärder som behövs för att försäkra sig om att den arbetsutrustning, som ställs till arbetstagarnas förfogande i företaget och/eller verksamheten, är lämplig för det arbete som skall utföras eller har anpassats till det på lämpligt sätt, och därmed kan användas av arbetstagarna utan att deras säkerhet och hälsa äventyras.

Vid valet av den arbetsutrustning som skall användas, skall arbetsgivaren ta hänsyn till arbetets särskilda betingelser och de risker, som finns i företaget och/eller verksamheten, i synnerhet på arbetsplatsen, när det gäller arbetstagarnas säkerhet och hälsa och/eller de ytterligare riskmoment, som kan tillkomma på grund av användningen av arbetsutrustningen i fråga.

2. Om det trots detta inte är möjligt att helt garantera arbetstagarnas säkerhet och hälsa vid användning av arbetsutrustning, skall arbetsgivaren vidta lämpliga åtgärder för att nedbringa riskerna till ett minimum.

Artikel 4

Regler om arbetsutrustning

1. Utöver vad som sägs i artikel 3 skall arbetsgivaren anskaffa och/eller använda:

a) arbetsutrustning som, om den ställs till arbetstagarnas förfogande på företaget och/eller i verksamheten för första gången efter den 31 december 1992, uppfyller

   i) föreskrifterna i varje tillämpligt direktiv, som är utfärdat av gemenskapen och är relevant för verksamheten,

   ii) de minimikrav, som anges i bilagan, i den utsträckning inga andra direktiv som utfärdats av gemenskapen är tillämpliga, eller då sådana direktiv endast delvis är tillämpliga,

b) arbetsutrustning som, om den redan har ställts till arbetstagarnas förfogande på företaget och/eller i verksamheten den 31 december 1992, uppfyller de minimikrav som anges i bilagan senast fyra år efter den dagen.

2. Arbetsgivaren skall vidta de åtgärder som behövs för att arbetsutrustningen, så länge den används, genom tillfredsställande underhåll skall uppfylla kraven i punkt 1 a och 1 b.

Artikel 5

Arbetsutrustning med speciella risker

När användningen av arbetsutrustning kan medföra en speciell risk för arbetstagarnas säkerhet och hälsa, skall arbetsgivaren vidta de åtgärder som behövs så att

— endast de personer, som har till uppgift att sköta arbetsutrustningen, får använda den,

— de personer som tas i anspråk vid reparation, ändring, service och underhåll är särskilt utsedda för detta.

Artikel 6

Information till arbetstagarna

1. Utöver vad som sägs i artikel 10 i direktiv 89/391/EEG, skall arbetsgivaren vidta nödvändiga åtgärder för att ställa tillräcklig information till arbetstagarnas förfogande och, när det behövs, skrivna instruktioner för arbetsutrustningen.

2. Informationen och instruktionerna skall minst innehålla tillräckliga upplysningar om hälsa och säkerhet i fråga om

— användningen av arbetsutrustningen,

— sådana onormala situationer som kan förutses,

— i tillämpliga fall de erfarenheter som man gjort under användning av arbetsutrustningen.

3. Informationen och instruktionerna skall vara begripliga för de arbetstagare som berörs.

Artikel 7

Utbildning av arbetstagarna

Utöver vad som sägs i artikel 12 i direktiv 89/391/EEG, skall arbetsgivaren vidta de åtgärder som är nödvändiga för att

— de personer, som skall använda en arbetsutrustning, skall få tillräcklig utbildning, som också behandlar alla de risker som kan vara förknippade med användningen av arbetsutrustningen,

— de personer, som nämns i artikel 5 andra strecksatsen, skall få den särskilda utbildning som behövs.

Artikel 8

Samråd med och medverkan av arbetstagarna

Arbetstagarna och/eller deras representanter skall enligt artikel 11 i direktiv 89/391/EEG delta i samråd om och behandling av frågor som omfattas av detta direktiv och dess bilaga.

AVSNITT III

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Artikel 9

Ändring av bilagan

1. Tillägg till bilagan av ytterligare minimikrav, som gäller särskild arbetsutrustning enligt punkt tre i bilagan, skall antas av rådet på det sätt som anges i fördragets artikel 118a.

2. Rent tekniska anpassningar av bilagan till följd av

— antagandet av direktiv om teknisk harmonisering och standardisering av arbetsutrustning och/eller

— den tekniska utvecklingen, ändringar i internationella regler eller specifikationer eller nya rön om arbetsutrustning

skall beslutas enligt den procedur som anges i artikel 17 i direktiv 89/391/EEG.

Artikel 10

Slutbestämmelser

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som behövs för att följa detta direktiv senast den 31 december 1992. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de redan har antagit eller antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

3. Medlemsstaterna skall vart femte år rapportera till kommissionen om den praktiska tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv och om arbetsgivarnas och arbetstagarnas synpunkter.

Kommissionen skall i sin tur underrätta Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Rådgivande kommittén för arbetarskyddsfrågor.

4. Kommissionen skall regelbundet till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv med hänsyn till punkterna 1, 2 och 3 i denna artikel.

Artikel 11

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 30 november 1989.

På rådets vägnar

J. P. SOISSON

Ordförande

BILAGA

MINIMIKRAV ENLIGT ARTIKEL 4.1 a ii OCH 4.1 b

1. **Allmänt**

Förpliktelserna i denna bilaga gäller, med iakttagande av föreskrifterna i direktivet, när respektive risker föreligger vid användning av arbetsutrustningen i fråga.

2. **Allmänna minimikrav för arbetsutrustning**

2.1 Manöveranordningarna på en arbetsutrustning skall, om de kan påverka säkerheten, vara klart synliga och identifierbara och, där så är nödvändigt, vara märkta på ett ändamålsenligt sätt.

Manöveranordningarna skall, utom i de fall då detta inte är möjligt, vara placerade utanför riskområdet, och så att handhavandet av dem inte medför ytterligare risker. De får inte kunna ge upphov till fara på grund av en oavsiktlig manöver.

Om det behövs, skall operatören från huvudmanöverplatsen kunna förvissa sig om att ingen befinner sig inom riskområdena. Om detta inte är möjligt skall det finnas ett säkert varningssystem,som före varje start automatiskt ger en ljud- och/eller ljussignal. En utsatt arbetare måste ha tid och möjlighet att snabbt undgå fara, som beror på start eller stopp av arbetsutrustningen.

Styrsystemen måste vara säkra. Ett tekniskt fel eller en skada på styrsystemen får inte leda till en risksituation.

2.2 Start av en arbetsutrustning skall endast kunna ske genom en medveten manöver med ett därför avsett manöverdon.

Detsamma skall gälla

— vid återstart, oavsett anledningen till stoppet,

— vid styrning av en betydande förändring av arbetsfunktionen (t. ex. hastighet, tryck etc.), utom i det fall att en sådan återstart eller ändring inte utsätter arbetstagarna för någon risk.

Detta krav gäller inte, om återstarten eller förändringen i arbetsfunktion ingår i det normala arbetsförloppet i en automatisk anordning.

2.3 All arbetsutrustning skall vara försedd med ett manöverdon, som gör det möjligt att stoppa den helt och under säkra förhållanden.

Varje arbetsplats skall vara försedd med ett manöverdon, som gör det möjligt att stoppa hela eller delar av arbetsutrustningen beroende på typ av risk, så att utrustningen är i ett säkert tillstånd. Stoppdonet skall ha prioritet över startanordningen. När arbetsutrustningen, eller dess farliga delar, har bringats till stopp, skall energitillförseln till de aktuella drivanordningarna avbrytas.

2.4 Om det är befogat, med hänsyn till arbetsutrustningens risker och dess normala stopptid, skall arbetsutrustningen vara försedd med en nödstoppsanordning.

2.5 Arbetsutrustning, som medför fara på grund av fallande föremål eller något som kastas ut, skall vara försedd med lämpliga säkerhetsanordningar, som är anpassade efter risken.

Arbetsutrustning, som medför fara på grund av utsläpp av gas, ånga eller vätska eller spridning av damm, skall vara försedd med lämplig inneslutning och/eller utsugningsanordningar i närheten av spridningskällorna.

2.6 Arbetsutrustningar och delar i dem skall, när det behövs för arbetstagarnas säkerhet och hälsa, vara stabiliserade genom fastspänning eller på annat sätt.

2.7 När det föreligger fara för sprängning av arbetsutrustningen eller för brott på dess delar, och detta kan medföra betydande fara för arbetstagarnas säkerhet och hälsa, måste lämpliga skyddsåtgärder vidtas.

2.8 När det finns risk för olyckor på grund av mekanisk kontakt med arbetsutrustningens rörliga delar, måste dessa vara försedda med skydd eller säkerhetsanordningar, som förhindrar tillträde till riskområden eller stoppar de farliga delarnas rörelse, innan man når riskområdena.

Skydd och säkerhetsanordningar

— skall vara av robust konstruktion,

— får inte medföra ytterligare risker,

— får inte vara lätta att avlägsna eller sätta ur funktion,

— måste vara placerade på tillräckligt avstånd från riskområdet,

— får inte mer än nödvändigt skymma uppsikten över utrustningens operationer,

— måste tillåta nödvändiga ingrepp för att montera eller byta ut delar liksom även underhållsarbete, varvid tillträde endast får ges till det område, där arbetet skall utföras och detta, om möjligt, utan att skyddet eller säkerhetsanordningen behöver avlägsnas.

2.9 Belysningen på områden och ställen för arbete med eller underhåll av arbetsutrustning skall vara väl anpassad till arbetets natur.

2.10 Delar av en arbetsutrustning med hög eller mycket låg temperatur, skall, om det behövs, vara skyddade för att förhindra att arbetstagarna kommer i beröring med dem, eller för nära dem.

2.11 Varningssystemen på arbetsutrustningen skall vara otvetydiga och lätta att upptäcka och förstå.

2.12 Arbetsutrustningen får endast användas för det ändamål och under de betingelser den är lämpad för.

2.13 Underhållsarbetet skall kunna utföras, när arbetsutrustningen är avstängd. Om detta inte är möjligt, måste man kunna vidta passande skyddsåtgärder eller förlägga sådant arbete utanför riskområdena.

När det finns en underhållsjournal till arbetsutrustningen, skall denna hållas aktuell.

2.14 Varje arbetsutrustning skall vara försedd med lätt identifierbara anordningar för att frånkoppla all energitillförsel.

Återinkoppling skall kunna ske utan risk för arbetstagarna.

2.15 Arbetsutrustningen skall vara försedd med de skyltar och andra varningsanordningar som krävs för arbetstagarnas säkerhet.

2.16 Arbetstagarna skall ha säkra tillträdesvägar till, och kunna uppehålla sig säkert inom, alla områden, där deras närvaro fordras för produktions-, justerings- och underhållsarbete.

2.17 All arbetsutrustning skall vara konstruerad så att arbetstagarna skyddas mot risken att den fattar eld eller överhettas och mot utsläpp av gas, damm, vätska, ånga eller andra ämnen, som produceras av arbetsutrustningen, används vid drift eller lagras i den.

2.18 All arbetsutrustning skall vara konstruerad för att förhindra risken för explosion, vilket gäller såväl själva arbetsutrustningen som ämnen som produceras av den, används vid drift eller lagras i den.

2.19 All arbetsutrustning måste vara konstruerad så att utsatta arbetare skyddas från risken att komma i direkt eller indirekt kontakt med elektricitet.

3. **Ytterligare minimikrav för särskild arbetsutrustning**

omnämns i artikel 9.1 i detta direktiv.